
«Κιτί Γοτσάς»: Η Αναβίωση ενός Ποντιακού Χορευτικού Δρώμενου στο Θρυλόριο Ροδόπης

Νικολαΐδης¹ Θ, Φιλίππου¹ Φ, Παπακώστας² Χ, Πίτση¹ Α, Νικολαΐδου³ Μ.

¹ Σ.Ε.Φ.Α.Α., Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

² Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

³ Τμήμα Ελληνικής Φιλολογίας, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Περίληψη

Η παρούσα μελέτη πραγματεύεται την αναβίωση του «Κιτί Γοτσά», ενός λαϊκού χορευτικού δρώμενου στην κοινότητα Θρυλορίου Ροδόπης κατά την περίοδο του Δωδεκαημέρου, καθώς και την πολιτιστική του διαχείριση από τον τοπικό πολιτιστικό σύλλογο. Μέσα από αναμνηστικές «τελετουργίες», έθιμα και δρώμενα η κοινότητα διατηρεί τις συλλογικές της αναπαραστάσεις, ενισχύει τη συνοχή και εξασφαλίζει τη συνέχεια της πολιτισμικής της ταυτότητας. Μία από τις παραμέτρους που συνδράμει στο έργο των παραπάνω πρακτικών, είναι ο χορός. Στόχος της έρευνας ήταν η μελέτη όλων εκείνων των πολιτισμικών στοιχείων, που μαζί με την ιστορική και συλλογική μνήμη, αποτέλεσαν τις συνιστώσες της χορευτικής ταυτότητας των υποκειμένων της. Για την επίτευξη των στόχων της μελέτης αξιοποιήθηκε η ποιοτική μέθοδος έρευνας. Η συλλογή των δεδομένων της έρευνας πραγματοποιήθηκε με βάση την εθνογραφική μέθοδο και προέρχεται από πρωτογενείς και δευτερογενείς πηγές. Για την ανάλυση των δεδομένων και την εξαγωγή συμπερασμάτων πραγματοποιήθηκε σύγκριση της επιτέλεσης του δρώμενου σε δύο χρονικές περιόδους -πριν και μετά τη λειτουργία του συλλόγου- μέσω της συγκριτικής ανάλυσης. Από την ανάλυση των δεδομένων προκύπτουν πως ο δάσκαλος χορού, είχε καταλυτικό ρόλο στη σύγχρονη παρουσίαση του δρώμενου, και η παρουσίασή του σε τουριστικές περιοχές επέτειναν τις παρατηρούμενες αλλαγές στη μορφή του. Επίσης, στην αναβιωμένη μορφή του δρώμενου συνυπάρχουν στοιχεία από άλλες περιοχές του Πόντου, τα οποία δεν υπήρχαν στην παραδοσιακή του τέλεση. Παρ' όλες τις παρατηρούμενες αλλαγές, η βιωματική συμμετοχή σε κοινοτικές τελετουργικές πρακτικές αναπροσαρμόζει την κοινοτική πραγματικότητα προστατεύοντας την πολιτισμική ταυτότητα και πλάθοντας τη βιωσιμότητα και το μέλλον της κοινότητας.

Λέξεις κλειδιά: λαϊκό δρώμενο, έθιμα, χορευτικά δρώμενα, πολιτιστικοί σύλλογοι, πολιτιστική διαχείριση